

ПОЛОЖЕННЯ
про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої
освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті
імені Івана Франка

1. Загальні положення

1.1. Положення про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка (далі – Положення) розроблене відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та Положення про організацію освітнього процесу у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка.

1.2. Цим Положенням визначається порядок контролю й оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (далі – здобувачі).

1.3. Встановлений порядок контролю навчальних досягнень здобувачів спрямований на ефективну реалізацію таких завдань:

- підвищення мотивації здобувачів до систематичної активної роботи впродовж навчального року, переорієнтація їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування складових професійної компетентності;
- систематизація знань та активне їх засвоєння впродовж навчального періоду;
- недопущення розбіжностей між завданнями, що виносяться для контролю, і програмою дисципліни та її обсягом;
- прозорість контролю, що забезпечується ознайомленням здобувачів на початку вивчення дисципліни з контрольними завданнями та всіма формами контрольних заходів і критеріями їх оцінювання;
- забезпечення належних умов вивчення програмного матеріалу і підготовки до контрольних заходів, що досягаються шляхом чіткого їх структурування за змістом і у часі;
- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей здобувачів, розвитку їх творчого потенціалу шляхом контролю виконаних ними індивідуальних завдань.

2. Організація поточного і семестрового контролю

2.1. Контрольні заходи, зокрема поточний та семестровий контролю проводяться згідно із графіком навчального процесу Університету і робочою програмою навчальної дисципліни.

2.2. Поточний контроль навчальних досягнень здобувачів здійснюється впродовж семестру з метою оцінювання рівня засвоєння здобувачами навчального матеріалу під час усіх видів навчальних занять. Головним завданням поточного контролю є допомога здобувачам в організації

і коригуванні його самостійної роботи з вивчення дисципліни.

Поточний контроль з навчальної дисципліни рекомендується завершувати за тиждень до завершення теоретичного навчання у семестрі.

2.3. Поточний контроль проводиться у формі тестування, перевірки та прийому домашніх практичних завдань, рефератів, звітів тощо, захисту лабораторних та розрахунково-графічних робіт. Цей вид контролю здійснюється викладачами, які ведуть лекційні та практичні (лабораторні, семінарські) заняття як під час аудиторних занять, так і в час поза аудиторної роботи (захист індивідуальних завдань, курсових робіт тощо) у терміни, визначені робочою програмою навчальної дисципліни і графіком навчального процесу.

2.4. Об'єктами поточного контролю є:

- рівень знань, виявлений у відповідях і виступах на семінарських і практичних заняттях;
- систематичність виступів та активність роботи на семінарських і практичних заняттях;
- якість виконання індивідуальних завдань;
- якість виконання контрольних робіт, тестування з окремих тем (модулів) дисципліни;
- якість оформлення робіт і дотримання стандартів;
- якість написання рефератів, конспектів навчальних чи наукових текстів, перекладу іноземних текстів встановлених обсягів;
- обґрунтованість відповідей при захисті лабораторних і розрахункових робіт, курсових робіт (проектів), творчих робіт тощо;
- рівень знань, набутий при самостійному опрацюванні тем чи окремих питань з дисципліни тощо.

2.5. При проведенні поточного контролю рекомендується керуватися такими критеріями:

- для семінарських занять: залежно від загального обсягу дисципліни, кількості аудиторних годин, відведених на цей вид роботи, кількості питань з тем занять, викладач при структуруванні дисципліни встановлює обов'язковий мінімум основних виступів здобувачів на семінарських заняттях у семестрі і мінімальну кількість виступів з обговорення поставлених питань (участь у дискусії);
- для практичних занять: виконання у повному обсязі аудиторної роботи, обов'язкових домашніх чи контрольних завдань тощо;
- для лабораторних занять: своєчасне і якісне виконання лабораторних робіт, запланованих робочою програмою навчальної дисципліни, оформлення та захист їх звітів у встановлені терміни;
- для індивідуальних завдань: якісне виконання розрахунково-графічних робіт, курсових робіт, творчих робіт, дотримання встановленого кафедрою графіку їх виконання тощо.

При розробці критеріїв викладач повинен враховувати обґрунтовані фізіологічні норми навчального навантаження здобувачів (45 академічних

годин загального навантаження на тиждень)

2.6. Контроль і облік поточної успішності здобувачів здійснюється викладачем шляхом виставлення в «Журналі обліку успішності академічної групи» оцінок (кількості балів), отриманих здобувачем за кожний зарахований вид роботи згідно із робочою програмою навчальної дисципліни.

2.7. Семестровий контроль може проводитись у формі екзамену, заліку, диференційованого заліку. Особливості проведення семестрового контролю відображаються у робочій програмі та силабусі навчальної дисципліни і доводяться до відома здобувачів на першому занятті.

Завданням семестрового контролю є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчо використовувати накопичені знання і набуті практичні навички, уміння сформулювати своє ставлення до об'єкту вивчення.

Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, тестова, комбінована тощо) визначається відповідною кафедрою. При цьому тривалість письмової компоненти не повинна перевищувати дві академічні години.

Здобувач вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни за умови виконання ним усіх видів робіт, передбачених робочою програмою цієї дисципліни.

2.8. При проведенні семестрового контролю у формі заліку (диференційованого заліку) підсумкова оцінка з дисципліни виставляється викладачами, які проводили заняття з дисципліни, як правило, на останньому занятті за результатами поточного контролю з усіх видів навчальної роботи за умови повного виконання здобувачем програми дисципліни. При цьому присутність здобувача не обов'язкова.

При проведенні семестрового контролю у формі екзамену підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за результатами поточного контролю з усіх видів навчальної роботи та підсумкового контрольного заходу – екзамену.

2.9. Обсяг матеріалу, що виноситься на підсумковий контрольний захід у формі екзамену, має охоплювати зміст дисципліни відповідно до її робочої програми, а завдання мають мати систематизований та узагальнений характер. Варіанти контрольних завдань (екзаменаційні білети) мають бути рівнозначними за складністю. Структура завдань, система та критерії оцінювання результатів їх виконання затверджуються на засіданні кафедри та доводяться до відома здобувачів на початку семестру.

2.10. Присвоєння здобувачу кредитів ЄКТС з дисципліни проводиться за умови виконання ним усіх вимог робочої програми і успішного складання семестрового контролю у визначеній навчальним планом формі.

2.11. Перескладання семестрового контролю з дисципліни з метою підвищення оцінки не допускається.

У окремих випадках (з метою отримання диплома з відзнакою) здобувач з дозволу ректора Університету має право перескласти екзамен

(диференційований залік) на вищу оцінку не більше ніж з двох компонентів освітньо-професійної програми підготовки бакалавра чи однієї компоненти освітньо-професійної програми підготовки магістра.

Перескладання екзамену (диференційованого заліку) здійснюється перед комісією після завершення останнього семестрового контролю.

Склад комісії за поданням завідувача кафедри, яка забезпечує компонент освітньо-професійної програми, затверджує декан факультету.

2.12. Ліквідація здобувачами академічної заборгованості здійснюється за затвердженим графіком (розкладом) у період екзаменаційної сесії або після її завершення.

2.13. Повторне складання семестрового контролю з дисципліни, з якої виникла академічна заборгованість, допускається не більше двох разів: перший раз викладачеві (талон № 2), другий – перед комісією (талон К), яка створюється розпорядженням декана факультету. До складу комісії, як правило, входить лектор курсу та/або викладач, що вів практичні (семінарські, лабораторні) заняття, завідувач відповідної кафедри, представник від деканату (декан, заступник декана).

Повторне складання семестрового контролю проводиться у формі, визначеній кафедрою, та оцінюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Здобувач, який склав три і більше екзаменів за талоном № 2 з оцінкою «незадовільно», відраховується з Університету.

Здобувач, який під час складання семестрового контролю за талоном К отримав оцінку «незадовільно» або «незараховано», відраховується з Університету.

Якщо здобувач не з'явився на екзамен за основним талоном, то у відомості обліку успішності проставляється запис «не з'явився». Якщо здобувач не з'явився на екзамен з поважних причин, підтверджених документально, йому наказом ректора Університету дозволяється скласти екзамен за талоном № 1. У інших випадках здобувач складає екзамен за талоном № 2.

Якщо здобувач не з'явився на семестровий залік чи екзамен за талоном № 2 або талоном К з поважних причин, підтверджених документально, йому наказом ректора Університету дозволяється скласти семестровий контроль за тим же талоном.

2.14. Ректор університету, за наявності поважної причини, може встановлювати здобувачу індивідуальні терміни складання семестрового контролю.

2.15. Здобувач, який за результатами семестрового контролю має академічну заборгованість і не ліквідував її в установлені терміни, має право подати заяву на ім'я ректора щодо перенесення на наступний семестр вивчення дисципліни, з якої він не атестований. Порядок повторного вивчення дисциплін регламентується відповідним Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін.

2.16. Визнання та перезарахування раніше здобутих кредитів ЄКТС здобувачам, що повторно навчаються чи поновлені, проводиться деканами факультетів на початку кожного семестру у формі розпорядження по факультету. При цьому, як правило, підлягають перезарахуванню оцінки «добре» і «відмінно». Оцінки з предметів, які не перезараховані, вважаються анульованими.

Копія розпорядження про перезарахування раніше здобутих кредитів ЄКТС додається до особової справи здобувача вищої освіти.

2.17. Підсумковий контроль – атестація здобувачів здійснюється згідно з Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка.

Атестація здобувачів передбачає встановлення відповідності результатів навчання здобувачів вимогам освітньої програми.

2.18. До підсумкової атестації допускаються здобувачі, які повністю виконали освітню програму і отримали позитивні оцінки з усіх освітніх компонентів, внесених до індивідуального навчального плану здобувача.

2.19. Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра або магістра, здійснюється екзаменаційною комісією. Університет на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму на певному рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти, присвоює відповідну кваліфікацію, видає документ про вищу освіту і додаток до диплома європейського зразка за встановленою формою.

3. Система оцінювання знань здобувачів та ведення документації з обліку успішності

3.1. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів з освітнього компоненту здійснюється згідно з розробленими кафедрою критеріями на основі підсумків поточного і семестрового контролю. Об'єктом оцінювання є рівень засвоєння програмного матеріалу дисципліни різного характеру та рівня складності на проміжних чи заключних етапах його вивчення.

3.2. Завданням оцінювання є перевірка: рівня засвоєння певного теоретичного матеріалу; набутих навичок виконання різного характеру практичних і розрахункових робіт з опорою на теоретичні знання; уміння самостійно опрацьовувати теоретичний матеріал і осмислювати зміст теми чи розділу; уміння публічно чи письмово представляти певний матеріал (презентація); уміння інтегрувати необхідні знання із дисциплін, вивчених раніше; уміння аналізувати, синтезувати й оцінювати інформацію тощо.

3.3. Оцінювання поточного і семестрового контролю здійснюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «не зараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 1.

Таблиця 1. Відповідність національної шкали оцінювання шкалі

оцінювання ЄКТС та шкалі Університету

Оцінка			Визначення	Рекомендована частка оцінок за результатами рейтингу, %
За національною шкалою	За шкалою ЄКТС	За шкалою університету		
5 (відмінно)	A	90-100	Глибокі знання передбаченого програмного матеріалу. Грамотні і логічні відповіді на поставлені запитання. Здобувач приймає правильні рішення при розв'язанні практичних завдань, бездоганно володіє прийомами роботи з устаткуванням, приладами та комп'ютером;	10
4 (добре)	B	82-89	Міцні знання передбаченого програмою матеріалу. У відповідях на питання є незначні помилки. Здобувач правильно використовує отримані знання при вирішенні практичних завдань, правильно володіє прийомами роботи з устаткуванням і приладами;	25
4 (добре)	C	75-81	Міцні знання передбаченого програмою матеріалу. Відповіді на запитання є не повними. Здобувач правильно використовує отримані знання для вирішення практичних завдань, правильно володіє прийомами роботи з устаткуванням і приладами, але допускає незначні помилки;	30
3 (задовільно)	D	67-74	Знання у межах базової компоненти. Суттєві неточності у відповідях на запитання, але не допускає грубих помилок при відповіді. Здобувач допускає окремі помилки при виконанні практичних завдань або недостатньо чітко виконує роботу з устаткуванням.	25
3 (задовільно)	E	60-66	Знання у межах базової компоненти, але здобувач глибоко їх не засвоїв, допускає окремі помилки у відповідях на запитання, недостатньо чітко виконує роботу з устаткуванням, допускає помилки при виконанні практичних завдань;	10
2 (незадовільно)	FX	35-59	Грубі помилки у відповідях у межах базової компоненти. Здобувач не спроможний використати одержані знання на практиці, не володіє навичками роботи з устаткуванням та комп'ютером;	

2 (незадовільно) без права повторного складання	F	0-34	Грубі помилки у відповідях на питання в межах навчальної програми. Здобувач не спроможний виконувати практичні завдання з даної дисципліни, не володіє навичками роботи з устаткуванням.	
--	---	------	--	--

3.4. При проведенні семестрового контролю у формі заліку (диференційованого заліку) підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за результатами поточного контролю, який оцінюється за 100-бальною шкалою.

При проведенні семестрового контролю у формі екзамену підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється за результатами поточного контролю та підсумкового контрольного заходу, які оцінюються за 100-бальною шкалою кожен з ваговими коефіцієнтами 0,6 та 0,4 відповідно.

Зокрема, якщо дисципліна вивчається один семестр і формою підсумкового контролю є екзамен, то сумарна кількість балів з дисципліни $S_{\text{сум}}$ визначається за формулою

$$S_{\text{сум}} = 0,6 \cdot S_{\text{пот}} + 0,4 \cdot S_{\text{нідс}}$$

де $S_{\text{пот}}$ – кількість балів за поточний контроль, $S_{\text{нідс}}$ – кількість балів за підсумковий контроль (екзамен).

Якщо дисципліна вивчається два чи більше семестрів і у деяких з них формою підсумкового контролю є залік або форма підсумкового контролю відсутня, а у останньому семестрі формою підсумкового контролю є екзамен, то сумарна кількість балів за поточний контроль визначається як середньозважена за усі семестри з ваговим коефіцієнтом 0,6. У цьому випадку екзамен проводиться за програмою усіх семестрів і оцінюється за 100-бальною шкалою з ваговим коефіцієнтом 0,4.

Зокрема, якщо дисципліна вивчається два семестри і у першому семестрі формою підсумкового контролю є залік (або форма підсумкового контролю відсутня), а у другому семестрі – екзамен, то сумарна кількість балів з дисципліни $S_{\text{сум}}$ визначається за формулою

$$S_{\text{сум}} = 0,6 \cdot S_{\text{пот сзв}} + 0,4 \cdot S_{\text{нідс}},$$

де $S_{\text{пот сзв}}$ – середньозважена кількість балів за поточний контроль у двох семестрах, що визначається за формулою

$$S_{\text{пот сзв}} = (K_1 \cdot S_{\text{пот1}} + K_2 \cdot S_{\text{пот2}}) / (K_1 + K_2),$$

$S_{\text{пот1}}, S_{\text{пот2}}$ – кількість балів за поточний контроль відповідно у першому та другому семестрах, K_1 та K_2 – число кредитів у першому і другому семестрах; $S_{\text{нідс}}$ – кількість балів за підсумковий контроль (екзамен).

3.5. Кількість балів за 100-бальною шкалою та оцінки за національною шкалою і шкалою ЄКТС, отримані при складанні екзамену

(заліку), заносяться у електронну відомість обліку успішності з навчальної дисципліни у день складання екзамену (заліку)

Електронні відомості обліку успішності розміщені на Google диску Університету. Викладач, який виставляє оцінки з освітньої компоненти, наділений правом їх заповнення і редагування. Працівники деканату та навчально-методичного відділу Університету наділені правом перегляду відомостей.

3.6. Відомість обліку успішності після її заповнення роздруковується викладачем, підписується та здається в деканат. Працівник деканату приймає відомість та реєструє її в книзі обліку заліково-екзаменаційних відомостей із зазначенням дати її подачі.

3.7. Якщо дисципліна вивчалася кілька семестрів з проведенням семестрового контролю тільки у формі заліків (диференційованих заліків), то у додатку до диплома вказується кількість балів, яка встановлюється на основі середньозваженої кількості балів, одержаних здобувачем за усі семестри вивчення цієї дисципліни.

Якщо дисципліна вивчалася кілька семестрів з проведенням семестрового контролю у формі заліків та екзаменів, то у додатку до диплома вказується кількість балів, яка встановлюється на основі середньозваженої кількості балів усіх диференційованих оцінок.

3.8. Оцінка з практики виставляється на основі результатів захисту звіту за практику перед комісією у складі не менше трьох викладачів, призначених завідувачем кафедри, з участю безпосереднього керівника практики.

Результати захисту звітів за практику оцінюються за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну чотирибальну шкалу та шкалу ЄКТС.

Критерії оцінювання звітів за практику розробляються відповідними кафедрами і зазначаються у програмі практики.

Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності за підписом членів комісії та в індивідуальний навчальний план здобувача за підписом керівника практики.

Здобувачу, який не виконав програми практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно.

Здобувач, який при повторному проходженні практики отримав незадовільну оцінку за практику, відраховується з Університету.

3.9. Оцінки за курсові роботи виставляються на підставі результатів захисту цих робіт перед комісією у складі не менше трьох викладачів, призначених завідувачем кафедри, з участю безпосереднього керівника роботи.

Результати захисту курсової роботи оцінюються за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну чотирибальну шкалу та шкалу ЄКТС. Оцінка вноситься у відомість обліку успішності за підписом членів комісії та в індивідуальний навчальний план здобувача за підписом керівника курсової роботи.

Критерії оцінювання курсових робіт розробляються відповідними кафедрами.

У випадку, коли здобувач за курсову роботу отримав оцінку «незадовільно», він має право на повторний її захист за талоном № 2 і перед комісією.

Здобувач, який на захисті курсової роботи перед комісією отримав незадовільну оцінку, відраховується з Університету.

4. Апеляція

4.1. У випадку незгоди здобувача вищої освіти з оцінкою за результатами контрольного заходу він має право подати апеляцію. Заява про апеляцію, погоджена деканом факультету, подається ректору або проректору з науково-педагогічної роботи та інформатизації Університету впродовж робочого дня після дня оголошення результатів контрольного заходу.

4.2. У випадку надходження заяви про апеляцію розпорядженням ректора Університету створюється комісія для її розгляду. Головою апеляційної комісії призначається декан факультету або його заступник.

4.3. Апеляційна комісія розглядає заяву здобувача вищої освіти з приводу порушення процедури проведення контрольного заходу, або інших причин, що могли негативно вплинути на оцінку.

4.4. Апеляція розглядається впродовж трьох календарних днів з дня подачі заяви. У випадку встановлення порушень, які вплинули на результат оцінювання, апеляційна комісія пропонує ректору Університету скасувати відповідне рішення викладача (викладачів) та провести повторно контрольний захід в присутності представників комісії з розгляду апеляції.